

G

Gramotnost

Schopnost číst, psát a zvládat základní početní úkony. Při absenci těchto schopností hovoříme o analfabetismu nebo negramotnosti. O pologramotnosti hovoříme v případě, že člověk umí číst, ale neumí psát. Zapomínáním dochází k tzv. druhé negramotnosti. Většina definic gramotnosti formulovaných v poslední době je většinou orientována na zpracování informací, jejich použití v běžném životě pro efektivní začlenění člověka do společnosti, na zvládnutí každodenních činností a situací, kdy jedinec přetváří informace pro vlastní účely a cíle. V přeneseném smyslu (ve smyslu něco umět, znát) se používá i pojem → *funkční gramotnost*, jazyková gramotnost (schopnost číst a psát v cizím jazyce), → *informační gramotnost* apod.

H

Hodnocení formativní

Hodnocení průběžné, podstatou je časté hodnocení pokroku žáka v učení a porozumění učebním potřebám žáků. Žák je do hodnocení zapojován. Důležitá je častá zpětná vazba, aby žák porozuměl tomu, jak si prozatím vede a jaké výukové strategie povedou k pokroku v jeho učení.

Podstatou úkolů (individuálních, skupinových, krátkodobých, dlouhodobých apod.), které jsou využívány v rámci průběžného hodnocení, je smysluplná činnost žáka, podpora porozumění a osvojení učební látky tím, že se jí žák průběžně zabývá, nikoli pouze v krátkém čase memoruje.

Formativní hodnocení může mít různé formy. Cílem je získat informace o průběhu procesu, jevu, o aktuálním stavu, momentální výkonnosti, diagnostikovat případné závady, odchylky, typické chyby tak, aby bylo možné včas poskytnout zpětnou vazbu všem zúčastněným, provést potřebné změny a odstranit případné nedostatky.

Hodnocení slovní

Posouzení žáka v jeho vlastním vývoji, ve vztahu k minulosti i s naznačením dalších možností vývoje, včetně způsobu překonání nedostatků. Slovní hodnocení poskytuje informaci především žákovi a napomáhá k utváření sebepoznání a sebehodnocení. Zároveň informuje rodiče a zákonné zástupce o výsledcích vzdělávání. Slovní hodnocení může být průběžné (→ *hodnocení formativní*) nebo závěrečné (→ *hodnocení sumativní*).

Hodnocení sumativní

Závěrečné hodnocení, většinou formou klasifikace (udělením známky) nebo slovního hodnocení. Znamka vyjadřuje splnění dlouhodobých cílů, tedy jak se žákovi podařilo splnit cíle vyučování určitého předmětu na konci daného období. Může docházet i ke kombinaci slovního hodnocení a závěrečné klasifikace. Slovní hodnocení se může využít také jako hodnocení závěrečné (sumativní), a to v písemné formě na vysvědčení. → *Hodnocení slovní*

Hospitace

Návštěva vyučovací hodiny, přednášky apod. s cílem poznat stav a úroveň výchovné a vzdělávací práce. Hospitace se mohou lišit svým zaměřením, cílem, účelem i osobou, která hospituje. Hospitaci může provádět ředitel školy, učitelé navzájem (z dané školy i v rámci spolupráce mezi školami), uvádějící učitel, studenti pedagogických oborů, školní inspektor apod. → *Hospitace inspekční*

Hospitace inspekční

Návštěva vyučovací jednotky (hodiny, bloku) v rámci → *inspekční činnosti* ve škole hodnocené Českou školní inspekcí. Hospitaci provádí školní inspektor s příslušnou nebo související aprobací. Bývá doplněna pohospitačním rozhovorem. Inspekční hospitace se zaměřuje na